

Fractieoverleg (Het Debat en Het Besluit) GHG

Raadsvoorstel

Zaaknummer: 2022-0006316

Vergadering van 3 februari 2022

Gemeente Hardinxveld-

Giessendam - Hardinxveld-

Giessendam

Auteur: Angel Franken

a.franken@hardinxveld-

giessendam.nl

Bindend adviesrecht bij buitenplanse omgevingsplanactiviteiten

Voorgesteld besluit

1. Conform de in paragraaf 6.3 van de Notitie delegatie, adviesrecht en participatieplicht beschreven gevallen het bindend adviesrecht toe te passen bij inwerkingtreding van de Omgevingswet.
2. Vanaf de inwerkingtreding van de Omgevingswet een jaar te monitoren door het college hoe het bindend adviesrecht doorwerkt in de praktijk met aandacht voor de ambtelijke organisatie, bestuurlijke organisatie en initiatiefnemers en het samenspel tussen deze stakeholders.
3. Na uiterlijk een jaar na inwerkingtreding van de Omgevingswet over te gaan tot evaluatie aan de hand van de monitoring en dit onderwerp te laten zijn van het bestuurlijk dialoog tussen college en raad.

Inhoud

Inleiding

De gemeenteraad moet - vóórdat de Omgevingswet van kracht wordt (1 juli 2022) - een besluit nemen over de gevallen waarin het advies wil geven. Een raadsbesluit over het bindend adviesrecht raakt de minimale acties die in de voorbereiding op de inwerkingtreding van de wet gerealiseerd moeten worden.

Beoogd effect

- Zorg dragen voor een adequate voorbereiding op de invoering van de Omgevingswet.
- Helderheid geven over de gevallen waarbij de gemeenteraad gebruik maakt van het bindend adviesrecht bij buitenplanse omgevingsplanactiviteiten.

Argumenten

1.1 Rolverdeling raad en college verandert in de basis niet

De gemeenteraad houdt met het bestaande raadsinstrumentarium gedurende het beleids- en besluitvormingsproces zicht op het geheel vanuit de kaderstellende rol en de controlerende rol. Het college is verantwoordelijk voor de uitvoering.

1.2 Conform de 'Nota van Uitgangspunten' die in 2019 door de raad is vastgesteld, is gekozen voor een "as is" benadering

We continueren zoveel als mogelijk de beleidsinstek zoals we die nu kennen onder de Wro (Wet ruimtelijke ordening) en de Wabo (Wet algemene bepalingen omgevingsrecht) onder de Omgevingswet. En ook de daaraan gerelateerde rolverdeling tussen college en raad wordt daarmee doorgezet.

1.3 Voor de beleidsneutrale overgang is de huidige lijst 'Geen verklaring van geen bedenkingen' gespiegeld

Er wordt zo veel als mogelijk beleidsneutraal overgegaan. De huidige lijst van 'Geen verklaring van geen bedenkingen' is uitgangspunt geweest en gespiegeld zodat het past bij het instrument van het bindend adviesrecht. Hierdoor wordt de huidige werkwijze zoveel als mogelijk behouden. De huidige lijst van 'Geen verklaring van geen bedenkingen' (d.d. 13 oktober 2011) komt met de inwerkingtreding van de wet te vervallen.

1.4 De lijst 'Geen verklaring van geen bedenkingen' en het adviesrecht worden in andere gemeenten ook regelmatig op bovenstaande manier gekoppeld

Uit onderzoek blijkt dat het niet ongebruikelijk is voor gemeenten om de lijst 'Geen verklaring van geen bedenkingen' als uitgangspunt te nemen voor gevallen waarin het bindend adviesrecht wordt gevraagd.

2.1/3.1 Voor een gedegen monitoring is een periode van een jaar werkbaar

Korter dan een jaar monitoren levert te weinig onderzoeksmateriaal op is de verwachting, vandaar dat wordt uitgegaan van een jaar. Daarna wordt overgegaan tot een evaluatiemoment, waarin een terugkoppeling plaatsvindt aan de raad en er een bestuurlijk dialoog daarover wordt gefaciliteerd. Wanneer buiten de verwachting om eerder kan worden overgegaan tot evaluatie aan de hand van een gedegen monitoring, dan zal dat worden gefaciliteerd.

2.2 Door monitoring wordt duidelijk hoe het bindend adviesrecht doorwerkt in de praktijk voor verschillende stakeholders

Het wordt pas duidelijk hoe het bindend adviesrecht doorwerkt wanneer we ermee gaan werken. En iedereen werkt er vanuit zijn eigen context en werkpraktijk mee. Daarom is er specifieke aandacht voor verschillende stakeholders en het samenspel tussen deze stakeholders: ambtelijke organisatie, bestuurlijk organisatie (college en raad) en initiatiefnemers.

2.3 Door inzichtelijk te maken hoe het bindend adviesrecht doorwerkt in de praktijk kan worden nagegaan hoe dit de specifiek de woningbouwopgave beïnvloedt

Een van de belangrijkste opgaven waar de gemeente voor staat is de woningbouwopgave en specifiek een versnelling daarvan zoals is bekrachtigd middels een door de raad aangenomen motie (d.d. 11 november 2021). Door monitoring wordt nagegaan hoe het bindend adviesrecht zich daartoe verhoudt en of een aanpassing daarvoor gewenst of noodzakelijk is.

3.2 Een evaluatiemoment uiterlijk een jaar na inwerkingtreding biedt de mogelijkheid tot verdere praktische afstemming ten dienste van ambtelijke organisatie, bestuurlijke organisatie en initiatiefnemers

Het borgen van evaluatie zal de raad de informatie geven over het eventueel aanpassen van het bindend adviesrecht met inachtneming van de praktische doorwerking van de verschillende stakeholders.

3.3 Een evaluatiemoment uiterlijk een jaar na inwerkingtreding biedt de mogelijkheid tot verdere praktische afstemming ten dienste van de versnelling van de woningbouwopgave

Wanneer uit de praktijk blijkt dat voor de versnelling van de woningbouwopgave een aanpassing van het bindende adviesrecht gewenst of noodzakelijk is, dan is het evaluatiemoment daarvoor bedoeld.

2.4/3.4 Het doen van monitoring en evaluatie faciliteert een groeimodel passende bij de veranderopgave

Deze periode is bedoeld om steeds scherper te krijgen hoe rollen, verantwoordelijkheden en bevoegdheden het beste kunnen worden ingericht. Met als hoofddoel om in een samenwerking van organisatie (ambtelijk en bestuurlijk) met de samenleving de Omgevingswet zo goed als mogelijk te laten werken voor de samenleving, met inbegrip van de specifieke opgave om versnelling van de lokale woningbouwopgave, als onderdeel van de veranderopgave die de Omgevingswet met zich meebrengt.

2.5/3.5 Monitoring en evaluatie is van nut voor de nog op te pakken kerninstrumenten omgevingsvisie en omgevingsplan

Het faciliteert de dialoog over hoe je als gemeente wilt sturen en hoe daarmee de Omgevingswet steeds meer vorm en inhoud te geven zo ook middels de kerninstrumenten als de omgevingsvisie en het omgevingsplan die de aankomende periode opgesteld gaan worden.

Kanttekeningen

1.1 De datum van inwerkingtreding van de omgevingswet staat nog niet definitief vast

In het voorjaar van 2022 wordt duidelijk of dat de datum van 1 juli 2022 ook definitief wordt. Mogelijk wordt de wet wederom uitgesteld. Ondanks deze onzekerheid is het zaak niet zonder meer van uitstel uit te gaan en ons te richten op de datum van 1 juli 2022. Als we op die datum niet klaar zijn en dit is de datum van inwerkingtreding, levert dit immers problemen op voor het werkproces. Mocht de inwerkingtreding van de wet alsnog uitgesteld worden, is het gezien alle andere voorbereidingen die getroffen moeten worden, druk verlagend wanneer het adviesrecht al bij de raad aan de orde is geweest.

1.2 Soms is beleidsneutrale omzetting ("as is") niet mogelijk

De Omgevingswet roept namelijk ook nieuwe bevoegdheden in het leven. Voor nieuwe bevoegdheden wordt voorgesteld om 'het zekere voor het onzekere' te nemen. Dat betekent: liever te veel betrokkenheid van de raad bij bindend adviesrecht dan te weinig. Dat betekent dat de raad in de beginfase nagenoeg bij alle initiatieven die afwijken van de bestaande kaders betrokken zullen worden. In aansluiting op het groeimodel stelt het college voor in het eerste jaar te monitoren hoe dit verloopt. En na een jaar (of eerder, als daar behoefte aan is) evalueren we in een dialoog met uw raad de keuzes. Wanneer uit de evaluatie blijkt dat de mate van betrokkenheid door uw raad en het publiek anders moet of kan, dan kan wat we nu afspreken worden aangepast.

1.3 Het is onduidelijk hoe het adviesrecht in de praktijk precies zal uitpakken

Het adviesrecht is nieuw voor de raad en het is onduidelijk hoe een en ander precies in de praktijk zal uitpakken. Het blijft voor de raad te allen tijde mogelijk om het beleid inzake het adviesrecht aan te passen. Dit heeft geen effect meer op besluiten die reeds genomen zijn op basis van deze regelgeving, maar wel op toekomstige situaties. Om na te gaan wat exact de effecten zijn van het raadsbesluit vindt er monitoring en een evaluatiemoment plaats.

1.4 Adviesrecht kan leiden tot een verhoogde vergaderdruk bij de gemeenteraad

Des te groter de reikwijdte van het adviesrecht, des te groter de kans dat er advies gevraagd wordt van de raad. Wanneer de raad frequent advies moet geven kan dit leiden tot een verhoogde vergaderdruk, omdat voor de afwikkeling van vergunningen voor buitenplanse omgevingsplanactiviteiten 8 weken staat (reguliere procedure). Dit levert ook druk op voor de ambtelijke organisatie en het college. Een en ander hangt af van de hoeveelheid aanvragen voor buitenplanse omgevingsplanactiviteiten.

Financiële informatie

Niet van toepassing.

Communicatie

- Voor de uitvoering van het bindend adviesrecht wordt een procesbeschrijving opgesteld. Deze beschrijving wordt opgesteld door en voor de ambtelijke organisatie, met inachtneming van het inbedden van het bestuurlijke proces.
- Daarnaast worden communicatiemiddelen ingezet in afstemming op potentiële initiatiefnemers.

Vervolg

- Indien uw gemeenteraad conform de in paragraaf 6.3 van de Notitie delegatie, adviesrecht en participatieplicht beschreven gevallen het bindend adviesrecht van toepassing verklaart, wordt deze wanneer de Omgevingswet in werking treedt, van kracht.

- Een plan voor monitoring, evaluatie en voor een terugkoppeling tijdens een bestuurlijk dialoog zal opgesteld worden in de periode tot 1 juli 2022. Daarin nemen we op het circa 4 keer informeren van de raad gedurende het jaar over de uitwerking van dit besluit.

Openbaar

Ja

Bijlagen

1. Bijlage 1 Notitie delegatie, adviesrecht en participatieplicht.pdf
2. Was wordt lijst - bijlage bij Notitie delegatie, adviesrecht en participatieplicht.pdf